

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9Sžso/35/2016                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7013201026                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.05.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Viera Nevedelová         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:7013201026.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci žalobcu: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. Č.. XX, B., právne zastúpeného JUDr. Dušanom Antolom, advokátom so sídlom Krivá č. 23, Košice - Staré Mesto, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo 32556-2/2013 z 03. júla 2013 o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 02. decembra 2015, č. k. 6S/195/2013-78, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 02. decembra 2015, č. k. 6S/195/2013-78 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 02.12.2015, č. k. 6S/195/2013-78, zrušil rozhodnutie žalovanej č. 32556-2/2013 z 03.07.2013, ako aj prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Košice č. 233-33/2013 z 21.05.2013 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Žalobcovi voči žalovanej priznal náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia v sume 162,91 €.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. na sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku choroby z povolania, ktorá bola zistená pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa vzťahujú doterajšie predpisy, teda vyhláška č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Súčasne poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR v oblasti bodového ohodnotenia bolesti a SSU z hľadiska potreby znaleckého dokazovania v prípade sporného bodového hodnotenia. Hoci žalovaná, po zrušení jej prvotného rozhodnutia vo veci rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžso/50/2011 z 27.06.2012, vykonala vo veci dokazovanie a

zabezpečila vyšetrenie žalobcu Klinikou pracovného lekárstva a klinickej toxikológie Košice, posudok tejto kliniky nemožno podľa názoru krajského súdu považovať za dôkazné odborné zavŕšenie vo veci náhrady SSU, keďže táto klinika nie je inštitúciou zapísanou v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR. Zistenie skutkového stavu žalovanou a prvostupňovým správnym orgánom preto nepovažoval za dostatočné na posúdenie veci.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla, že choroba z povolania bola u žalobcu zistená 02.10.2002. Z toho dôvodu je v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. v spojení s § 9 ods. 4 vyhl. č. 32/1965 Zb. na podanie posudku daná kompetencia výlučne Klinike pracovného lekárstva nemocnice s poliklinikou v mieste pracoviska poškodeného (ďalej aj „KPLaKT“), preto meniť lekárske posudok má výlučne KPLaKT. Právny názor krajského súdu preto považovala za rozporný s § 9 ods. 4 vyhl. č. 32/1965 Zb..

Poukázala na to, že žalobca sa v konaní podrobil hospitalizácii na KPLaKT v dňoch 10.01.2013 - 17.01.2013, počas ktorej absolvoval aj psychiatrické a psychologické vyšetrenie. Tým žalovaná naplnila požiadavky vyplývajúce z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžso/50/2011. V lekárskej správe z 10.05.2013 je uvedené, že v kolektíve KPLaKT na základe anamnézy, subjektívnych ťažkostí, doterajšej liečby, prepúšťacích správ z hospitalizácií z obdobia rokov 2006 - 2012 bolo zistené, že žalobca netrpí vážnou duševnou poruchou vzniknutou pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií, doposiaľ nebol vôbec liečený psychiatrom, depresívne rozlady vyplývajú z neurolabilnej a emočne nestabilnej osobnosti. Hodnotením ochorenia horných končatín z vibrácií u choroby z povolania bol prijatý záver, že u žalobcu nie je progresia profesionálneho ochorenia.

Pokiaľ krajský súd poukázal na potrebu znaleckého dokazovania, opierajúc sa o rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžso/64/2009, 7Sžso/13/2010 a 9Sžso/70/2010, tieto sa týkajú poškodených, ktoré utrpeli pracovný úraz, teda nejde o chorobu z povolania.

Z uvedených dôvodov žalovaná žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, žalobu zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže odvolacie konanie začalo pred dňom 01.07.2016, vzťahujú sa naň ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie v súlade s § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nemožno vyhovieť.

Z pripojených spisov Okresného súdu Košice II sp. zn. 12C/79/2004 a administratívnych spisov žalovanej vrátane spisu pobočky Sociálnej poisťovne Košice mal odvolací súd preukázané, že:

- podľa Hlásenia choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania z 07.05.2003 bola u navrhovateľa hlásená choroba z povolania - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené pri práci s vibrujúcimi nástrojmi a zariadeniami - kombinované zmeny, pričom choroba bola prvýkrát zistená dňa 02.10.2002;
- podľa posudku z 07.05.2003, vypracovaného ošetrojúcou lekárkou MUDr. A., Fakultná nemocnica s poliklinikou, Klinika pracovného lekárstva a klinickej toxikológie, bolo základné bodové ohodnotenie choroby z povolania u navrhovateľa určené v rozsahu 350 bodov a SSU na základe tohto posudku bolo

pobočkou Sociálnej poisťovne plnené dňa 25.10.2003 v sume 21.000 Sk;

- dňa 30.06.2004 Fakultná nemocnica s poliklinikou, Klinika pracovného lekárstva a klinickej toxikológie podala posudok SSU - o zvýšení bodového ohodnotenia z 350 na 400 bodov. Tento posudok nebol napadnutý odvolaním (§ 12 vyhl. č. 32/1965 Zb. v spojení s § 77 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu, resp. § 77 zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti). Následne, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Košice č. 11 04 036047 z 04.10.2004 bolo rozhodnuté o nároku žalobcu na náhradu SSU v sume 3.000 Sk, teda sumy, zodpovedajúcej rozdielu medzi pôvodne určeným bodovým hodnotením 350 bodov a novo určeným bodovým hodnotením 400 bodov (400 - 350 x 60 Sk). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.11.2004;

- medzičasom, dňa 14.04.2004 žalobca podal na Okresný súd Košice II žalobu, ktorou sa

- domáhal voči žalovanému VSŽ Inžiniering, s. r. o. D.Z. Zlievarne Košice, za účasti vedľajšieho účastníka: Sociálna poisťovňa, pobočka Košice zvýšenia a doplatenia sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej aj SSU) podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v celkovej výške 1.530.000 Sk z titulu zvýšenia (30 x) základného bodového hodnotenia 500 bodov, určeného MUDr. K. v posudku zo 17.03.2004. V priebehu tohto súdneho konania dňa 24.05.2007 uplatnil aj nárok na vyplatenie základného bodového ohodnotenia za SSU v hodnote 500 bodov na základe posudku znalkyne MUDr. V. L. č. 21/2006 z 19.09.2006, ktorý bol doplnený znalkyňou dňa 17.09.2017;

- Okresný súd Košice II uznesením č. k. 123C/79/04-141 z 28.11.2007 konanie v časti náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu základného bodového ohodnotenia zastavil a vec v tejto časti postúpil Sociálnej poisťovne, pobočke v Košiciach. Toto uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28.05.2008, č. k. 2Co/32/2008-155;

- v súdnom konaní bolo pôvodné rozhodnutie žalovanej a pobočky zrušené a vec bola vrátená žalovanej na ďalšie konanie (rozsudok NS SR sp. zn. 7Sžso/50/1011 z 27.06.2012) s tým, že je potrebné na zistenie skutočného stavu veci vykonať dokazovanie a nariadiť žalobcovi, aby sa podrobil vyšetreniu zdravotného stavu;

- v intenciách vyššie uvedeného rozsudku si pobočka vyžiadala správu podľa § 2 ods. 3 písm. d/ a § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. - túto vypracovala Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie Košice dňa 17.01.2013 (prepúšťacia správa z hospitalizácie od 10.01.2013 do 17.01.2013). Uviedla, že „na základe ...anamnézy, subjektívnych ťažkostí, doterajšej liečby ako aj prepúšťacích správ z hospitalizácie na Odd. pracovného lekárstva 1. súkromnej nemocnice Košice-Šaca z obdobia rokov 2006-2012, tiež podľa záverov z hospitalizácie na KPL a KT UNLP Košice z 21.-29.06.2004 a v súlade s psychologickým a psychiatrickým vyšetrením menovaný netrpí vážnou duševnou poruchou vzniknutou pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií. Menovaný doposiaľ nebol vôbec liečený psychiatrom! Depresívne rozlady, t. č. diagnostikované psychiatrom UN L. Pasteura vyplývajú z neurolabilnej a emočne nestálej osobnosti. V kolektíve lekárov kliniky dňa 16.01.2013 hodnotená dokumentácia pacienta so záverom -t. č. bez známkov progresie profesionálneho ochorenia - ochorenia horných končatín z vibrácií...“.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v konaní na okresnom súde sa žalobca zvýšenia bodového hodnotenia SSU domáhal na základe posudku MUDr. K. zo 17.03.2004 (psychiater-sexuológ, Neštatná psychiatrická a sexuologická ambulancia), pričom okresný súd nariadil znalecké dokazovanie - podľa posudku MUDr. V. L. č. 21/2006 z 19.09.2006, doplneného dňa 17.09.2007, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria - liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria. Žalobca dňa 24.05.2007 uplatnil v tomto súdnom konaní nárok na vyplatenie základného bodového ohodnotenia za SSU v hodnote 500 bodov na základe posudku znalkyne, MUDr. L..

Dňom 01.08.2004 nadobudol účinnosť zákon č. 437/2004 Z. z. zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Doterajším predpisom v zmysle citovaného ustanovenia je vyhláška č. 32/1965 Zb..

Pokiaľ ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z titulu choroby z povolania zistenej pred 01.08.2004, vyhláška č. 32/1965 Zb. sa po 31.07.2004 vzťahuje len na jeho bodové hodnotenie v rozmedzí uvedenom v príslušnej prílohe uvedenej vyhlášky; samotná výška náhrady za jeden bod sa v prípade nepredpokladanej progresie, ku ktorej došlo po 31.07.2004, riadi ustanovením § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z.. Na podanie posudku sa taktiež vzťahuje zákon č. 437/2004 Z. z..

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 474/2004 Z. z. lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

Podľa § 2 ods. 3 písm. d/ zákona č. 474/2004 Z. z. posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

Odvolací súd však považuje za opodstatnenú námietku žalovanej, že vzhľadom na zistenú chorobu z povolania (ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené pri práci s vibrujúcimi nástrojmi a zariadeniami) nemožno hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia podľa prílohy vyhl. č. 32/1965 Zb., časti B, II., ktorá sa týka odškodnenia SSU pri úrazoch, ale že je potrebné hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia len a výlučne podľa časti B, IV. prílohy tejto vyhlášky a v nej uvedeného bodového rozpätia.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že aj v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. sa na sťaženie spoločenského uplatnenia vzťahuje pri chorobe z povolania iná časť prílohy zákona ako na SSU pri úraze.

V zmysle § 9 ods. 4 vyhl. č. 32/1965 Zb. ak ide o chorobu z povolania podáva posudok výlučne oddelenie (klinika) pracovného lekárstva nemocnice s poliklinikou príslušné podľa sídla pracoviska poškodeného.

Podľa § 13 vyhl. č. 32/1965 Zb. vyžadovanie posudkov podľa predpisov o znalcoch nie je touto vyhláškou dotknuté.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

Podľa § 2 ods. 3 písm. d/ zákona č. 437/2004 Z. z. posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

Žalobca namietal v žalobe znalecký posudok a domáhal sa zrušenia rozhodnutia žalovanej z dôvodu, že žalovaná nebola oprávnená rozhodnúť vo veci na základe posudku Kliniky pracovného lekárstva, ktorá nie je zapísaná v zozname znalcov.

Keďže v znaleckom posudku č. 21/2006 v znení jeho doplnku znalkyňa vychádzala pri hodnotení SSU z

časti B. II. položky č. 253 prílohy vyhl. č. 32/1965 Zb., ktorá sa na choroby z povolania nevzťahuje, tento znalecký posudok za relevantný nepovažoval ani odvolací súd.

Pobočka Sociálnej poisťovne si na základe rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžso/50/2011 z 27.06.2012 vyžiadala hospitalizáciu žalobcu na Klinike pracovného lekárstva a klinickej toxikológie Košice, ktorú žalobca aj absolvoval v dňoch 10.01.2013 - 17.01.2013. Z prepúšťacej správy, vyhotovenej ošetrojúcim lekárom MUDr. U. vyplýva záver, že žalobca „.... Na základe vyššie uvedenej anamnézy, subjektívnych ťažkostí, doterajšej liečby ako aj prepúšťacích správ z hospitalizácie na Odd. pracovného lekárstva 1. súkromnej nemocnice Košice-Šaca z obdobia r. 2006-2012, tiež podľa dg. záverov z hospitalizácie na KPL a KT UNLP Košice z 21. - 29.06.2001 a v súlade s psychologickým a psychiatrickým vyšetrením menovaný netrpí vážnou duševnou poruchou vzniknutou pôsobením otrasných zážitkov a lebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií. Menovaný doposiaľ nebol vôbec liečený psychiatrom! Depresívne rozlady t. č. diagnostikované psychiatrom UN L.Pasteura vyplývajú z neurolabilnej a emočne nestálej osobnosti. V kolektíve kliniky dňa 16.01.2013 hodnotená dokumentácia pacienta so záverom - t. č. bez známok progresie profesionálneho ochorenia- ochorenie končatín z vibrácií. ...“.

Uvedenú správu nemožno považovať za znalecký posudok, ale za posudok podaný v súlade s § 7 ods. 1 a § 2 ods. 3 písm. d/ zákona č. 437/2004 Z. z., teda za posudok podaný príslušným posudzujúcim lekárom. Napriek záveru KPLaKT žalobca namieta závery MUDr. K. a MUDr. L. o tom, že trpí vážnou duševnou poruchou. Vzhľadom na rozpor medzi závermi KPLaKT a závermi psychiatrov o existencii je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné odstrániť pochybnosti o hodnotení zdravotného stavu žalobcu z hľadiska psychiatrického nariadením znaleckého posudku znalcom z príslušného odboru zdravotníctva (§ 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z.).

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná nezistila skutočný stav v dostatočnom rozsahu a o nároku žalobcu na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia rozhodla v súlade so zákonom. Rozsudok krajského súdu preto zmenil a žalobu zamietol (§ 250ja ods. 3 v spojení s § 220 OSP).

O trovách konania rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1, § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 a 2 OSP tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo v konaní úspešný žalobca trový odvolacieho konania nevyčísľil v zákonnej lehote.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.